

ילדים והורים

ג'ינג'יות

"האסופית" וספרי המשך יצאו לאחרונה בעריכה מחודשת. ראיון עם עורכת התרגום, דנה זייברט, על הקשר בינה ובין הגיבורה, אן שרלי // חמוטל לויז

היו הרבה תלונות על ספרי ההמשך בסדרה. טענו שאן איבדה את הפמיניזם שלה. אישית לא ראיתי בה את זה מההתחלה. מה את אומרת?

האישיות שלה בהחלט שונה משל האחרות. אני לא רוצה להשתמש במילה פמיניסטית, כי זה לא קשור,

זייברט: "הרי הילדות הטובות הן, שעשו כל מה שצריך, גם שאלו את עצמן שאלות ופקפקו בדברים, אבל היא העזה לשאול את השאלות בקול רם, וזעזעה את כולם"

אבל היא באמת הייתה חלוצה. אין ספק שהיא שונה מהילדות המתוקות של אבונלי, והיא אגב גם מתייסרת מזה, ושואלת את עצמה מתי היא כבר תהיה ילדה טובה. היא הייתה פורצת דרך לעומת החברות שלה, שבגיל 18 או אפילו 16 יכלו לחכות רק להצעת נישואים, ולמרות זאת יש צדק בכיקורת, כי מרגע שהם מתחתנים בספר הרביעי היא מתחילה ללדת ומקטינה את עצמה, וזה באמת לא מתאים לה. היא לא עוברת, היא לא מלמדת, ונכנסת לגמרי לתפקיד אשת הרוקטור. הייתה לה אישיות שונה ופורצת דרך, עד שהיא מצאה את המקום שלה וזה נעלם.

יש לספר עתיד ברור הנוכחי?
אני מקווה שכן. מי שעמדו לנגד עיניי בזמן העבודה הן הבת שלי והחברות שלה, שהן הקוראות המיועדות. כבוד הנוסטלגיה של האימהות במקומה מונח, אבל הנערות הן היעד האמיתי של הספרים, ואני ממש מקווה שהן יקראו אותם ויתענגו מהם כמו שאנחנו התענגנו.

"האסופית", "אן מאבונלי", "אן שרלי", מאת לוסית מוד מונטגומרי, מאנגלית: טלי נתיב עירוני, טליה דאי. עריכת התרגום: דנה זייברט. כתר, 84 ש"ח

ג'ינג'יות נהנות יותר. "האסופית"

מרכיבים להשוות אותה לגיבורות אחרות בנות התקופה. מה דעתך?
"אני חושבת שהיא פחות פלקטית מג'ו מרץ, למשל (מ"נשים קטנות" - ח"ל). כמוכן שגם בספרים 'שלה' יש הרבה מוסרנות, אבל נדמה שהעובדה שהיא מוסיפה גם את התחושות שלה לגבי מה שקרה ותואר מבחון מוסיפה אותנטיות לסיפור. הרי הילדות הטובות הן, שעשו כל מה שצריך, גם שאלו את עצמן שאלות ופקפקו בדברים, אבל היא העזה לשאול את השאלות בקול רם, וזעזעה את כולם."

משהו שמצלצל נורא מוכר, כאדם. האנושיות הזאת, התיווך הזה של הרגשות והחיפוש שלה אחרי נפשות תאומות חוצים את כל המחסומים. אפשר להגיד שהיא פשוט נפש תאומה. לא משנה שהיא רוכבת על סוס ואנחנו נוסעים באוטו, או שהיא שואבת מים מהבאר ואנחנו קונים נביעות. משהו בסיסי ברגשות שלה מעורר הודות וגורם לנו להתאהב בה ולהיקשר אליה. הרי לא סתם מתאהבים בה. גם נקשרים אליה מאוד."

אן שרלי, הג'ינג'ית הקטנה מהחווה שבאי הנסיך אדוארד, מקום שבילדותנו נטולת הגוגל נשמע אקזוטי ומרוחק במידה בלתי נתפסת, הייתה אחת מגיבורות ילדותי. ביושר, בנאמנות לעקרונותיה ובדמיון העשיר שלה, מצאנו אני והרבה מחברותי גיבורה אמיתית. עכשיו יוצאים שלושת הספרים הראשונים בסדרה בתרגום שיצא לראשונה ב-1989 (להבריל מהתרגום הישן והקלאסי, משנות ה-50) ובעריכה חדשה, יפה ומאופקת שתענוג לקרוא. דנה זייברט, שערכה את התרגום, מספרת קצת על הקשר שנוצר בינה ובין אן במהלך העבודה. כעורכת תרגום בעצמי אני מאמינה שבמקרים מיוחדים אנחנו מפתחים בזמן העבודה קשר נפשי, הכנה של הדמות שמאפשרת לנו להגיד "היא לא הייתה עושה דבר כזה", או "לא הגיוני שהיא אמרה את זה", ובבדיקה מחודשת מתברר שצדקנו. היה לך קשר כזה עם אן או שיראת הכבוד מנעה זאת ממך?

"כן. היה לי קשר כזה. במקור, שלא קראתי לפני תחילת העבודה, מגלים דמות נגישה מאוד לעומת התרגומים שקיבלנו בעברית, כי התרגומים של ילדותנו היו מאוד מוגבהים ויצרו יראת כבוד. כשניגשתי למקור התאהבתי בה לגמרי, מגובה העיניים. הילדים שלי שאלו אותי, למה את כל הזמן מדברת על אן? הרי זה לא הספר הראשון שאת עורכת. ובאמת דיברתי עליה, השווייתי אליה, נזכרתי בה כל הזמן. היא נכנסה לי ללב והתאהבתי בה לגמרי. לא הייתה פה יראת כבוד. הייתה פה סימביוזה".
אז בואי נרכל קצת על אן. מה את אומרת עליה?
"קודם כל, היא מקסימה וחמודה. כולם יודעים את זה. ככל מקום כותבים על הג'ינג'ית הישירה והאמיצה. זה ברור. אבל מעבר לזה היא נורא נגישה. יש שם